EXAMENREGLEMENT

Kompaan College

2022-2023

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 4

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN 5

Artikel 1 Begripsbepalingen 5

HOOFDSTUK II ALGEMEEN DEEL 8

Artikel 2 Examenreglement 8

Artikel 3 De examencommissie en de examensecretaris 8

Artikel 4 Toelating tot het eindexamen 9

Artikel 5 Afnemen eindexamen 9

Artikel 6 Indeling eindexamen; profielwerkstuk 9

Artikel 7 Onregelmatigheden 9

Artikel 8 Examenprogramma 10

Artikel 9 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten 11

Artikel 10 Programma van toetsing en afsluiting 11

HOOFDSTUK III HET SCHOOLEXAMEN 12

Artikel 11 Tijdstip schoolexamen 12

Artikel 12 Toegestane zaken bij afname schoolexamen 12

Artikel 13 Procedure bij verhindering schoolexamen 13

Artikel 14 Mededeling beoordeling schoolexamen 13

Artikel 15 Beoordeling schoolexamen 13

Artikel 16 Bezwaar tegen beoordeling van een schoolexamenonderdeel 14

Artikel 17 Herkansingsregeling schoolexamen 14

Artikel 18 Herexamen schoolexamen vmbo 15

Artikel 19 Bewaring van het schoolexamenwerk 16

Artikel 20 Examendossier 16

HOOFDSTUK IV HET CENTRAAL EXAMEN 17

Artikel 21 Tijdvakken en afneming centraal examen 17

Artikel 22 Centraal examen in eerder leerjaar 17

Artikel 23 Opgave kandidaten centraal examen 17

Artikel 24 Regels omtrent het centraal examen 18

Artikel 25 Beoordeling centraal examen 18

Artikel 26 Beoordeling centraal examen cspe en cpe 18

Artikel 27 Vaststelling score en cijfer centraal examen 19

Artikel 28 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen 19

Artikel 29 Verhindering centraal examen 19

HOOFDSTUK V UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING 20

Artikel 30 Eindcijfer eindexamen 20

Artikel 31 Vaststelling uitslag 20

Artikel 32 Uitslag eindexamen leerwegen vmbo in 2023 20

Artikel 33 Uitslag eindexamen havo en vwo in 2023 21

Artikel 34 Voorschriften cum laude in schooljaar 2022-2023 22

Artikel 35 Herkansing centraal examen 22

Artikel 36 Diploma, cijferlijst en plusdocument 23
Artikel 37 Certificaat 24
Artikel 38 Duplicaten en afgifte verklaringen 24
HOOFDSTUK VI OVERIGE BEPALINGEN 25
Artikel 39 Afwijking wijze van examineren 25
Artikel 40 Gegevensverstrekking 25
Artikel 41 Bewaren examenwerk 26
Artikel 42 Afwijkende inrichting examen 26
Artikel 43 Spreiding voltooiing eindexamen 26
HOOFDSTUK VII SLOTBEPALINGEN 27
Artikel 44 Onvoorziene omstandigheden 27
Artikel 45 Inwerkingtreding examenreglement 27

VOORWOORD

Geachte leerling, ouder, medewerker en belangstellende,

Voor u ligt het algemeen geldende examenreglement voor alle opleidingen voortgezet onderwijs (basis, kader-, gemengde leerweg, mavo, havo, atheneum en gymnasium), die onderdeel uitmaken van Achterhoek VO.

Het bestuur kiest ervoor dit document uit te geven, omdat het hier wettelijke kaders betreft waarbij het belangrijk is dat alle scholen dezelfde wettelijke regels hanteren. Een aantal artikelen mag volgens de wet door de individuele school(locatie) worden opgesteld of aangevuld. Het betreft hier de artikelen 3, 12, 13, 15.5, 16, 17.1 t/m 17.4, 19 en 20.

Het bestuur van Achterhoek VO verleent de rectoren / directeuren het mandaat voor alle taken (met uitzondering het instellen van de Commissie van Beroep) die in het Examenbesluit VO zijn opgedragen aan het bevoegd gezag, waaronder het vaststellen van het examenreglement van de school, het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting en het benoemen van de examencommissie.

Dit reglement is van toepassing voor het schooljaar **2022-2023**. De regelgevingen gelden voor dit schooljaar en kunnen jaarlijks enigszins veranderen. Leerlingen die nu nog niet in het jaar zitten waarop ze hun centraal examen afleggen, moeten rekening houden met die veranderingen.

Dit document is gebaseerd op het Eindexamenbesluit VO. Het document is met alle zorgvuldigheid samengesteld. Mocht u toch nog een onduidelijkheid of onvolkomendheid ontdekken, wilt u dit dan melden aan uw schoolleiding.

Een verwijzing naar een artikel in dit reglement betreft altijd een artikel in dit document. Als naar andere artikelen wordt verwezen, dan wordt daarbij meteen verwezen naar het betreffende document.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van Achterhoek VO

Maria van Hattum
Anne de Visch Eybergen

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

algemene vakken:	vakken niet zijnde profielvakken genoemd in artikel 26h, eerste lid, respectievelijk bedoeld in artikel 26i, eerste lid van het Inrichtingsbesluit W.V.O., en niet zijnde beroepsgerichte keuzevakken als bedoeld in artikel 26j, eerste lid, of artikel 26k, eerste lid, van dat besluit;
AVO:	Algemeen Vormend Onderwijs
College van Bestuur:	het bestuur van de Stichting Achterhoek VO;
College voor Toetsen en Examens:	College voor Toetsen en Examens, genoemd in artikel 2, eerste lid van de Wet College voor Toetsen en Examens;
cpe:	centraal praktisch examen bij beeldende vakken;
cspe:	centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma;
de Wet:	de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
deeleindexamen:	een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
doubleren:	het voor de tweede maal plaatsnemen in hetzelfde leerjaar van dezelfde schoolsoort
DUO:	Dienst Uitvoering Onderwijs;
eindexamen:	een examen (schoolexamen en centraal examen) voor ten minste het geheel van de voorgeschreven vakken dat tezamen een diploma vormt;
examencommissie:	een commissie per school(locatie) die de schoolleider adviseert over alle zaken betreffende het examen;
examensecretaris:	het personeelslid dat belast is met de organisatie van het examen. Ondersteunt de schoolleider bij het organiseren en afnemen van het eindexamen, de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
examinator:	degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak;
gecommitteerde:	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van het Eindexamenbesluit;
havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;

inhalen:	het alsnog afleggen van een eerder gemist (school)examen;
inspectie:	de inspectie bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;
kandidaat:	een ieder die door de schoolleider tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
kunstvakken:	de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, drama en dans;
leerweg:	de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de Wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de Wet, de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 10d van de Wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.
mandaat:	het onder verantwoordelijkheid van de schoolleider uitoefenen van wettelijk toegekende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van die schoolleider.
mavo:	middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
onregelmatigheid:	het op arglistige wijze geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang, door bijvoorbeeld vervalsing van administratie of ontduiking van de voorschriften;
onze Minister:	onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
opleiding vavo:	een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs als bedoeld in artikel 7.3.1., eerste lid, onderdeel a, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
PTA	Programma voor Toetsing en Afsluiting;
school:	een onderwijsinstelling met een eigen brinnummer, die ressorteert onder het bestuur van de Stichting Achterhoek VO;
schoolexamen:	het deel van het eindexamen dat door de school, volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting wordt afgenomen;
schooljaar:	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus van enig jaar en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
schoolleider**:**	de eindverantwoordelijke directeur of rector van de school;
toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten of een praktische opdracht;
tweede examinator:	degene die, naast de examinator, tevens belast is met de beoordeling van het cspe vmbo en cpe;

vakken behorende tot de beeldende vorming:	tekenen, handvaardigheid, textiele vormgeving, fotografie film, audio-visuele vorming;
verhindering:	afwezigheid met opgaaf van reden;
vmbo:	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
vwo:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.

HOOFDSTUK II ALGEMEEN DEEL

Artikel 2 Examenreglement

1. De schoolleider stelt voor de school een examenreglement vast aangepast aan de organisatie van de inrichting van het onderwijs en de begeleiding op de school. Het examenreglement omvat procedurele en organisatorische regelingen ter uitvoering van het schoolexamen en het centraal examen alsmede inhoudelijke bepalingen.
2. Het examenreglement wordt door de schoolleider jaarlijks vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie, geplaatst op de website van de school en op verzoek verstrekt aan de kandidaten en voor zover de kandidaten minderjarig zijn aan hun ouders/verzorgers.

Artikel 3 De examencommissie en examensecretaris

1. a. De schoolleider:
   - stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
   - benoemt de leden van de examencommissie; en
   - draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.

   b. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.
   c. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
   - leden van het College van Bestuur;
   - de schoolleider van de school;
   - leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school;
   - leerlingen van de school en hun wettelijk vertegenwoordigers.

   d. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt de schoolleider er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
   - de desbetreffende schoolsoort;
   - de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
   - de kwaliteit van examinering.

   e. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort de schoolleider de overige leden van de examencommissie.

2. a. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
   - het opstellen van een voorstel voor een examenreglement voor de schoolleider;
   - het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting voor de schoolleider;
   - het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
   - het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen; en
   - overige door de schoolleider aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.

   b. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
   c. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
   d. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan de schoolleider over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
   e. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies bedoeld in onderdeel b t/m d van dit lid, aan de schoolleider en aan de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs.

3. a. De schoolleider wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen. Een examensecretaris is tevens examensecretaris van de deeleindexamens.
   b. De schoolleider en de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs verrichten gezamenlijk de in het Eindexamenbesluit VO beschreven taken.
   c. De examensecretaris heeft de taak om de schoolleider te ondersteunen bij:

- het organiseren en afnemen van het eindexamen of het deeleindexamen
- de uitvoering van het examenreglement
- de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting
- de verstrekking van een overzicht van de onderdelen en beoordeling van de schoolexamens.

d. De schoolleider stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in onderdeel b en c van dit lid worden opgenomen.
e. De schoolleider verstrekt de taakomschrijving aan het College van Bestuur, aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
f. De schoolleider draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.

Artikel 4 Toelating tot het eindexamen

1. De leerlingen van de school worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, kunnen onder voorwaarden in de gelegenheid worden gesteld aan de school eindexamen af te leggen.

Artikel 5 Afnemen eindexamen

1. De schoolleider en de examinatoren nemen het eindexamen af. Het College van Bestuur is hiervoor verantwoordelijk.
2. De schoolleider wijst een of meer van de personeelsleden aan tot examensecretaris.

Artikel 6 Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide. Het eindexamen vmbo (theoretische en gemengde leerweg), havo en vwo bevat tevens een profielwerkstuk.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten.

Voor havo en vwo:
3. Het schoolexamen havo en vwo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
4. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
5. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer. Het profielwerkstuk dient voor het eerste tijdvak van het centraal examen te worden afgerond.

Voor vmbo:
6. Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg en de gemengde leerweg omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in de desbetreffende sector. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit de sector waarin de leerling het onderwijs volgt.
7. Het profielwerkstuk moet beoordeeld zijn met de kwalificatie ‘voldoende’ of ‘goed’ om te kunnen slagen voor het vmbo-diploma. Het profielwerkstuk dient voor het eerste tijdvak van het centraal examen te worden afgerond.

Artikel 7 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de schoolleider maatregelen nemen. In artikel 7 lid 5 staat een aantal voorbeelden van onregelmatigheden genoemd.

2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
   a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
   b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
   c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
   d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de schoolleider aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de schoolleider de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De schoolleider deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de schoolleider in beroep gaan bij de door het College van Bestuur van de school ingestelde, onafhankelijke Commissie van Beroep. Van de Commissie van Beroep mag de schoolleider geen deel uitmaken. Het beroep wordt binnen vijf schooldagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de Commissie van Beroep ingesteld. De Commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.De Commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De Commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de schoolleider en de inspectie.

   Adres van de Commissie van Beroep: Postbus 429, 7000 AK Doetinchem. De Commissie van Beroep bestaat uit de volgende drie personen: P. Kanters (voorzitter), H. Ketelaars en O. van de Groep. De beslissing van de Commissie van Beroep is bindend voor alle partijen.

5. Onder een onregelmatigheid wordt in elk geval verstaan:
   a. het op onrechtmatige wijze vooraf kennis verkrijgen van opgaven van het schoolexamen en/of het centraal examen;
   b. het tijdens het schoolexamen en/of centraal examen bij zich hebben van middelen die op de aan de orde zijnde stof betrekking hebben, dan wel van andere middelen die de uitslag kunnen beïnvloeden, zonder dat dit blijkens de omschrijving in het examenreglement en/of programma van toetsing en afsluiting is toegestaan;
   c. het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen mondeling, schriftelijk of anderszins communiceren met anderen zonder uitdrukkelijke toestemming van de toezichthouder op het examen;
   d. spieken, het plegen van plagiaat (onrechtmatige toeëigening van geestesvoortbrengselen van een ander) tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen;
   e. het zonder geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, te laat komen of afwezig zijn gedurende een toets van het schoolexamen of een toets van het centraal examen.
   g. het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk dat buiten het kader van een toets van het schoolexamen valt, maar wel deel uitmaakt van het schoolexamen zonder dat er naar het oordeel van de schoolleider sprake is van overmacht.

Artikel 8 Examenprogramma

1. Onze Minister stelt voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
   a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak en
   b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.

De schoolleider stelt het examenprogramma vast van schooleigen programma-onderdelen die deel uit maken van het eindexamen, bijvoorbeeld voor het vak levensbeschouwing.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. De examenprogramma's voor zover het betreft leerwegen in het vmbo kunnen voorzien in differentiaties waaruit de leerling een keuze maakt.
4. De schoolleider kan een vmbo leerling of havo leerling in de gelegenheid stellen één of meer vakken op een hoger kwalificatieniveau (uit een hogere leerweg binnen het vmbo, het havo of vwo) te volgen en af te sluiten in plaats van het overeenkomstige vak op het "eigen" kwalificatieniveau.

Artikel 9 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voorzover de schoolleider al dan niet in samenwerking met een of meer scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Indien sprake is van samenwerking tussen scholen, is artikel 2 van het Besluit samenwerking VO-BVE van toepassing.
2. De kandidaten kunnen, voor zover de schoolleider hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.
3. De schoolleider beslist, welke in artikel 8, derde lid, bedoelde differentiaties worden aangeboden.
4. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op kandidaten die deeleindexamen afleggen.

Artikel 10 Programma van toetsing en afsluiting

1. Vóór 1 oktober stelt de schoolleider een programma van toetsing en afsluiting vast dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt in elk geval aangegeven:
   - tot welke domeinen de onderdelen van het schoolexamen behoren;
   - welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
   - de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, inclusief rekenen voor leerlingen zonder het vak wiskunde op vmbo en havo;
   - de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt;
   - de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de herkansing daaronder begrepen;
   - de wijze van herkansing van het schoolexamen;
   - de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het PTA wordt (elk schooljaar) na instemming door de MR vóór 1 oktober door de schoolleider toegezonden aan de inspectie, geplaatst op de website van de school en op verzoek verstrekt aan de kandidaten en voorzover de kandidaten minderjarig zijn aan hun ouders/verzorgers.

HOOFDSTUK III HET SCHOOLEXAMEN

Artikel 11 Tijdstip schoolexamen

1. De schoolleider bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. De periode waarin de schoolexamens voor AVO-vakken plaatsvinden worden aangegeven in het PTA. Deelname hieraan is verplicht.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
3. De schoolleider kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
4. Indien de schoolleider gebruik maakt van de afwijkingsbevoegdheid in het derde lid, zendt hij de resultaten die zijn behaald met het schoolexamen en het profielwerkstuk zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij de schoolleider de examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan de Dienst Uitvoering Onderwijs.

Artikel 12 Toegestane zaken bij afname schoolexamen

1. Toegestane hulpmiddelen (tabellen, woordenboeken e.d.) worden altijd gecontroleerd door de toezichthouders tijdens de schoolexamentoets.

2. Het meenemen van tassen, jassen, petjes, mobiele telefoons en andere mogelijk storende voorwerpen in het examenlokaal is niet toegestaan.

3. De kandidaten wordt het daarnaast verboden om apparatuur waarmee foto's/films e.d. van examenopgaven gemaakt kunnen worden (zoals smartphones, smartwatches en tablets), al of niet met de mogelijkheid om in verbinding te staan met het internet, mee te nemen naar de examenzitting.

4. Het examenwerk dient gemaakt te worden op papier dat door de school is verstrekt. Dit geldt ook voor het kladpapier. Er mag door de kandidaat geen papier meegenomen worden in het examenlokaal. Op elk papier, dat door de school verstrekt wordt ten behoeve van het examen, dient de kandidaat zijn naam te vermelden

5. Tenzij anders aangegeven wordt het examenwerk niet met potlood gemaakt. Dit laatste is niet van toepassing op tekeningen en grafieken. Het gebruik van correctielak (typ-ex) is niet toegestaan. Mocht een leerling het examen na controle wel met potlood hebben gemaakt op plekken waar dit niet aangegeven was dan wordt de leerling geacht hiervoor direct weer terug naar school te komen (indien mogelijk anders zsm de volgende schooldag) om zijn/haar antwoorden alsnog onder toezicht van de examensecretaris of diens plaatsvervanger overgenomen te worden met pen.

6. Indien extra hulpmiddelen zijn toegestaan bij de afname van het examenwerk, staan de toegestane hulpmiddelen benoemd op het voorblad van het examenwerk. Tevens benoemd de docent de toegestane hulpmiddelen in SOM.

7. De opgaven en aantekeningen, respectievelijk kladwerk mogen niet vóór het officiële einde van de schoolexamentoets buiten het lokaal worden gebracht.

8. Een kandidaat mag gedurende een schoolexamentoets de ruimte niet verlaten tenzij een toezichthouder toestemming heeft gegeven.

9. Een kandidaat, die tijdens een schoolexamentoets onwel wordt, kan onder begeleiding het lokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het examenwerk kan hervatten.

10. De kandidaten moeten hun werk aan de toezichthouders overhandigen. Tijdens het inleveren van het gemaakte werk dient er volkomen rust in het lokaal te heersen. Pas als het gemaakte examenwerk is ingeleverd, mogen de kandidaten de ruimte verlaten.

11. Na het inleveren van het examenwerk mag de kandidaat onder geen beding wijzigingen of aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.

Artikel 13 Procedure bij verhindering schoolexamen

De school is verplicht de kandidaat een inhaalmogelijkheid te bieden voor de gevallen waarin deze door ziekte of een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid een toets heeft gemist.

1. Indien een kandidaat wegens overmacht niet in staat is aan een toets en/of presentatie van een praktische opdracht en/of handelingsdeel deel te nemen, stelt de kandidaat de school hiervan op de hoogte. Verzuim van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen tijdens de reguliere lesweken wordt gedaan via een telefonische melding bij de receptie vóór 9:00 uur onder opgave van redenen. Voor minderjarige kandidaten geldt dat hun ouders, voogden of verzorgers bovenstaande ondernemen.
2. Indien een kandidaat zich tijdens de afname van een toets in een toetsweek ziek meldt bij de examinator of surveillant, neemt de examinator of surveillant na afloop van de toets contact op met de examensecretaris. In de examencommissie wordt vervolgens bepaald of de kandidaat de toets niet, deels of in z'n geheel opnieuw mag maken. Uiterlijk tien schooldagen na de dag van ziekmelding wordt de kandidaat schriftelijk op de hoogte gebracht van het besluit.
3. Indien het verzuim door de examencommissie als geldig wordt erkend, stelt de examinator de kandidaat in de gelegenheid de toets alsnog af te leggen. In geval van toetsen afgenomen in een toetsweek wordt het tijdstip en de plaats van afname bepaald door de examensecretaris. In geval van afname van een PTA-onderdeel in de les wordt de toets, praktische opdracht of handelingsdeel buiten lestijd afgenomen op een tijdstip en plaats bepaald door de examinator.
4. Indien het verzuim door de examencommissie als geldig wordt erkend, zal de examinator bij de beoordeling van een praktische opdracht of handelingsdeel het verzuim niet mee laten wegen bij het onderdeel "proces".
5. Een kandidaat die een toets dient in te halen uit de toetsweek, wordt minstens vijf schooldagen voor de afnamedatum via SOMtoday geïnformeerd over het afnametijdstip en de -plaats door de examensecretaris. De kandidaat dient zich ervan te vergewissen op welk moment en welke plaats de toets wordt afgenomen.

Artikel 14 Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de schoolleider op een nader vast te stellen tijdstip aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
   a. welke cijfers of beoordelingen hij heeft behaald voor alle in het PTA opgenomen onderdelen van het schoolexamen;
   b. het gewogen, gemiddelde schoolexamencijfer van de gevolgde vakken;
   c. de eindbeoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
   d. de beoordeling van het profielwerkstuk.

   Dit schoolexamendossier, de SE cijferlijst, wordt ondertekend door de examensecretaris en de schoolleider.

Artikel 15 Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van alle schoolexamenvakken wordt uitgedrukt in een cijfer uit een reeks oplopend van 1 tot en met 10. Dit cijfer wordt rekenkundig op één decimaal afgerond.
2. Voor vakken zonder centraal examen worden de in het eerste lid genoemde, op één decimaal afgeronde cijfers, rekenkundig afgerond op een geheel cijfer.
3. Voor vmbo: In afwijking van het eerste lid worden de vakken kunstvakken inclusief ckv en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel, beoordeeld met "voldoende" of "goed".

   Voor havo en vwo: In afwijking van het eerste lid wordt het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel, beoordeeld met "voldoende" of "goed".

Deze beoordelingen gaan uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.

4. Voor gemengde en theoretische leerweg van het vmbo: In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
5. Voor havo: Onder verwijzing naar artikel 33 (uitslag eindexamen voor havo en vwo 2023) wordt het combinatiecijfer bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) van de volgende onderdelen: maatschappijleer, profielwerkstuk, culturele en kunstzinnige vorming**.** Het eindcijfer van elk afzonderlijk onderdeel mag niet lager zijn dan een 4.
   Voor vwo: Onder verwijzing naar artikel 33 (uitslag eindexamen voor havo en vwo in 2023) wordt het combinatiecijfer bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) van de volgende onderdelen: maatschappijleer, profielwerkstuk, culturele en kunstzinnige vorming (geldt niet voor gymnasiasten en leerlingen die Latijn/Grieks als examenvak volgen). Het eindcijfer van elk afzonderlijk onderdeel mag niet lager zijn dan een 4.
6. Onder verwijzing naar artikel 32 (uitslag leerwegen vmbo in 2023) wordt het combinatiecijfer bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) van de beroepsgerichte keuzevakken. Het eindcijfer van elk afzonderlijk beroepsgericht keuzevak mag niet lager zijn dan een 4.

Artikel 16 Bezwaar tegen beoordeling van een schoolexamenonderdeel

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen benadeeld voelt, kan de kandidaat een klacht binnen drie schooldagen nadat de aanleiding tot de klacht zich heeft voorgedaan, schriftelijk kenbaar maken aan de examensecretaris. De examencommissie zal de klacht afhandelen en deelt de beslissing met motivatie binnen tien schooldagen schriftelijk aan de kandidaat en ouders, voogden of verzorgers mede en vermeldt daarbij dat beroep tegen de beslissing mogelijk is bij de in artikel 7 genoemde commissie van beroep.
2. Hangende een beroep dient de kandidaat deel te nemen aan alle lessen en schoolexamenonderdelen
3. Na het begin van het centraal examen zijn de eindcijfers en eindbeoordelingen van het schoolexamen definitief en kan er geen beroep meer tegen worden ingesteld.

Artikel 17 Herkansingsregeling schoolexamen

Een herkansing voor een PTA-onderdeel heeft dezelfde stofomschrijving, vorm en duur als het oorspronkelijke onderdeel.

17.1 Algemene regelgeving

1. De kandidaat heeft met inachtneming van lid 2 tot en met 9 het recht om een beperkt aantal schriftelijke toetsen van het schoolexamen te herkansen. De kandidaat heeft niet het recht om mondelinge toetsen en praktische opdrachten van het schoolexamen te herkansen, tenzij anders aangegeven in het PTA. De mogelijke te herkansen schriftelijke toetsen staan aangegeven in het PTA.
2. In afwijking van lid 1 heeft de kandidaat niet het recht om bij versnellen van een vak of het volgen van een vak op een hoger niveau, toetsen van dit betreffende vak te herkansen.
3. De kandidaat op het vmbo heeft het recht om in het examenjaar een toets van het vak maatschappijleer te herkansen als voor dit vak als eindcijfer een 5 of lager is behaald in het voorexamenjaar. De herkansing bestaat uit een selectie uit álle onderdelen van het PTA van maatschappijleer. Het cijfer dat de leerling haalt voor de herkansing vervangt het eindcijfer van maatschappijleer, als het cijfer voor de herkansing hoger ligt dan het eindcijfer.
4. In bijzondere gevallen kan de examencommissie het aantal malen dat een of meer toetsen van het schoolexamen herkanst mogen worden, vaststellen op een hoger aantal dan in dit artikel vermeld.
5. Het hoogste van de beoordelingscijfers behaald bij de herkansing en bij de eerder afgelegde toets van het schoolexamen geldt als definitief beoordelingscijfer voor die toets.

6. Een kandidaat die school niet tijdig conform de vastgestelde procedure op de hoogte stelt van verzuim tijdens een toets, inclusief inhaaltoetsen en herkansingen, verbruikt daarmee de herkansingsmogelijkheid voor het betreffende vak in die periode.
7. Aantal herkansingen per opleiding:
   Het schooljaar is ingedeeld in drie periodes in leerjaar 3 en 2 periodes in leerjaar 4.
   a. de kandidaat heeft recht op één herkansing per periode van een toets uit die periode, met in achtneming van lid 1 t/m 3.
   b. de kandidaat heeft in de laatste periode recht op één extra herkansing. Dit kan een toets zijn uit een willekeurige periode van dat schooljaar.
   c. de kandidaat kan enkel toetsen herkansen die in het PTA aangemerkt staan als herkansbaar.

8. In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken van lid 7, bijvoorbeeld:
   a. indien een toets voor alle kandidaten in een andere periode wordt afgenomen dan volgens het PTA gepland was;
   b. indien de correctie van een toets zo lang op zich laat wachten, dat een tijdige aanvraag voor een herkansing niet goed mogelijk is;
9. De herkansingen dienen uiterlijk op een door de examensecretaris te bepalen tijdstip te worden aangevraagd via SOMtoday. Een kandidaat die een aanvraag tot herkansing van een toets heeft ingediend, wordt minstens vijf schooldagen vóór de afnamedatum door de examensecretaris via SOMtoday geïnformeerd over het afnametijdstip en de -plaats van de herkansing. Een kandidaat die een herkansing heeft aangevraagd, dient zich ervan te vergewissen op welk moment en welke plaats de toets wordt afgenomen.
10. Inhalen van een herkansing is niet mogelijk. In bijzondere gevallen kan de examencommissie anders doen besluiten, indien binnen 48 uur na het herkansingmoment een schriftelijk verzoek bij de commissie is doorgegeven.
11. Indien een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een schoolexamen bij te wonen, moet de kandidaat absent worden gemeld volgens de regels zoals geldend binnen de vestiging.
12. Indien een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen op grond van geoorloofde afwezigheid niet is afgelegd, wordt er een mogelijkheid tot inhalen van dit schoolexamen/het onderdeel geboden. Een inhaalmoment geldt niet als herkansing en valt daarom buiten de herkansingsregeling.

17.2 Doubleren

1. Indien een kandidaat moet doubleren in een jaar waarin reeds onderdelen van het schoolexamen zijn
   afgelegd worden afspraken gemaakt en vastgelegd over bewaren (niet opnieuw afleggen) dan wel opnieuw afleggen van deze onderdelen. Er wordt per vak bekeken wat het beste is voor de kandidaat. Afspraken hierover kunnen per kandidaat verschillen.
2. Uiterlijk 1 oktober worden deze afspraken vastgelegd en gecommuniceerd met de kandidaat en zijn ouder(s)/verzorger(s). Indien afgeweken wordt van het algemene PTA van het betrokken leerjaar wordt uiterlijk 1 oktober een individueel PTA vastgesteld. Dit wordt opgenomen in het leerlingvolgsysteem.

17.3 Verandering van schoolsoort binnen de eigen school

1. Indien een kandidaat van schoolsoort verandert nadat gestart is met het opbouwen van het PTA vervallen reeds gemaakte schoolexamenonderdelen uit de verlatende schoolsoort en moet de kandidaat gemiste PTA onderdelen uit de nieuwe schoolsoort inhalen.
2. De school kan voor deze kandidaten een aangepast individueel PTA maken en vastleggen uiterlijk twee maanden na de verandering van schoolsoort. Dit aangepaste PTA moet gemaakt worden als er wordt afgeweken van het reguliere PTA van de nieuwe schoolsoort. NB. Gemaakte PTA-onderdelen uit een andere schoolsoort mogen wel worden geherwaardeerd en beoordeeld worden, maar het cijfer mag niet worden omgerekend.

17.4 Verandering van school

Indien een kandidaat van school verandert nadat gestart is met het opbouwen van het PTA vindt er overleg plaats tussen de secretarissen eindexamen van de verlatende en de ontvangende school. De

secretarissen eindexamen vergelijken de PTA's van beide scholen en formuleren een individueel PTA voor betrokken kandidaat waarin toetsen van beide scholen opgenomen kunnen zijn. Vanzelfsprekend dient dit een volledig PTA te worden.

Artikel 18 Herexamen schoolexamen vmbo

1. De schoolleider kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken van het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat de schoolleider dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijke deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door de schoolleider aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. De schoolleider stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 19 Bewaring van het schoolexamenwerk

Voor schoolexamens geldt geen wettelijke bewaartermijn.
1. Het schriftelijk werk van het schoolexamen van de kandidaten wordt gedurende zes maanden na de vaststelling van de uitslag van het examen bewaard door de school. Het is ter inzage voor belanghebbende in aanwezigheid van de examinator. Na afloop van de termijn wordt het werk vernietigd.
2. Mondelinge toetsen worden afgenomen in het bijzijn van een tweede examinator die protocolleert, dan wel op een geluidsdrager vastgelegd. Verslag of opnamen moeten door de examinator bewaard worden tot zes maanden na de uitslag van het examen.

Artikel 20 Examendossier

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de schoolleider gekozen vorm.

Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid van het Inrichtingsbesluit W.V.O. of artikel 26i, tweede lid van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

De in de laatste zin bedoelde vakken zijn de drie cq. twee eindexamenvakken waarin de leerling in leerjaar drie wel onderwijs heeft gevolgd, maar waarin hij geen examen heeft afgelegd. Het betreft de theoretische cq. de gemengde leerweg.

HOOFDSTUK IV HET CENTRAAL EXAMEN

Artikel 21 Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. De examens in het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. De examens in het derde tijdvak worden aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor Toetsen en Examens.
4. Het College voor Toetsen en Examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door het College voor Toetsen en Examens.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid leveren de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor Toetsen en Examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin, alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.
6. Het College voor Toetsen en Examens kan bepalen dat een toets plaatsvindt voor de aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 22 Centraal examen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 21, tweede lid, kan de schoolleider een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2 Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar.
3. Artikel 32, derde lid en artikel 33, vijfde lid zijn van toepassing.
4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 23 Opgave kandidaten centraal examen

1. De schoolleider deelt jaarlijks vóór 16 oktober aan de Dienst Uitvoering Onderwijs mee hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen. Eventuele wijzigingen kunnen worden doorgegeven tot uiterlijk 30 november.
2. De schoolleider zendt jaarlijks ten minste tien kalenderdagen voor de aanvang van de centrale examens in het eerste tijdvak aan Onze Minister een lijst waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken hij centraal examen zal afleggen en waarop is aangegeven welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald.
   Voor de aanvang van het tweede tijdvak zendt de directeur een lijst met de kandidaten, de in het eerste tijdvak door die kandidaten behaalde cijfers, de voor zover van toepassing, alsnog behaalde cijfers voor het schoolexamen, alsmede een overzicht van het vak of de vakken waarin elke kandidaat centraal examen zal afleggen, aan Onze Minister.
3. Het tweede lid is niet van toepassing op een schoolleider die op grond van artikel 103b, tweede lid van de wet, examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan Onze Minister.
4. Indien een examenprogramma differentiaties kent als bedoeld in artikel 8, derde lid, kan een kandidaat per tijdvak in niet meer differentiaties centraal examen afleggen dan volgens het desbetreffende programma is vereist.

Artikel 24 Regels omtrent het centraal examen

1. De schoolleider zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor Toetsen en Examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen aangaande de opgaven gedaan van welke aard dan ook, uitgezonderd mededelingen van het College voor Toetsen en Examens.
3. De schoolleider draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de schoolleider samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
6. De aan de kandidaat voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
7. Voor het uitvoeren van het centraal examen in het examenlokaal mogen alleen die zaken het lokaal worden ingebracht, die voor de voorgeschreven en toegestane uitvoering van de opgaven noodzakelijk zijn. Persoonlijke bezittingen zoals tassen, boeken, elektronische apparatuur dat verbinding met de buitenwereld kan maken, mobiele telefoons en dergelijke behoren daar niet toe, met uitzondering van de toegestane hulpmiddelen die staan vermeld op de lijst van toegestane hulpmiddelen. De kandidaat maakt bij de centraal examens uitsluitend gebruik van toegestane bronnen en draagt ervoor zorg dat medekandidaten geen gebruik kunnen maken van informatie of werk van de kandidaat zelf.

Artikel 25 Beoordeling centraal examen

1. De schoolleider doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator in het desbetreffende vak. De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen**,** bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens, toe. De examinator drukt zijn beoordeling uit in een score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinator zendt de score en het beoordeelde werk aan de schoolleider.
2. De schoolleider doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld aan het bevoegd gezag van de school, bedoeld in artikel 36, tweede lid van het Eindexamenbesluit VO toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde/de tweede corrector.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens bedoelde beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores, toe. Daarnaast voegt de gecommitteerde bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichtte correctie. De verklaring is mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met derde lid.
5. Scholen/examinatoren communiceren niet over de behaalde scores voor de officiële uitslag van het cspe of het centraal examen.

Artikel 26 Beoordeling centraal examen cspe en cpe

1. De schoolleider draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe/cpe van een eindexamen vmbo en cpe van een eindexamen vwo, een examinator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het College voor Toetsen en Examens gegeven richtlijnen. De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de door het College voor Toetsen en

Examens vastgestelde beoordelingsnormen toe. De examinator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de schoolleider.

2. Voor het cspe/cpe vmbo en cpe vwo vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examinator. De tweede examinator kan een deskundige als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet of een andere examinator van de school zijn. De tweede examinator beoordeelt het resultaat van de opgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De schoolleider overhandigt de tweede examinator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid. Artikel 24, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. De examinator en de tweede examinator stellen in onderling overleg de score voor het cspe/cpe vast en zenden de score aan de schoolleider.

Artikel 27 Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinator en de gecommitteerde niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met de schoolleider van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De schoolleider stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens.

Artikel 28 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor één of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het College voor Toetsen en Examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.
3. In deze situatie kan het examen gepland worden door het College voor Toetsen en Examens tot de eerste vakantiedag van de zomervakantie.

Artikel 29 Verhindering centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, is verhinderd bij één of meer examens in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee examens per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de schoolleider aan bij het College voor Toetsen en Examens. In dat geval deelt de schoolleider aan het College voor Toetsen en Examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 39 eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor Toetsen en Examens het resultaat mee aan de schoolleider.

HOOFDSTUK V UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 30 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De schoolleider bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt dat getal, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 31 Vaststelling uitslag

1. De schoolleider en de examensecretaris stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 32 of artikel 33 en voor zover van toepassing artikel 36.
2. De uitslag luidt “geslaagd” of “afgewezen”.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de schoolleider en de examensecretaris een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 32 Uitslag eindexamen leerwegen vmbo in 2023

1. De kandidaat die eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
   a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
   b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
   c. hij onverminderd onderdeel b:
      1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
      2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
      3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
   d. hij voor geen van de onderdelen van het combinatiecijfer lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald.
   e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief ckv uit het gemeenschappelijke deel, de loopbaan- en oriëntatie begeleiding de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald;
   f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald.
2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet, geslaagd indien hij zowel voor
   a. het vak Nederlandse taal het eindcijfer 6 of hoger heeft behaald,
   b. het eindcijfer voor het profielvak een 6 of hoger is,
   c. het combinatiecijfer voor de beroepsgerichte keuzevakken een 6 of hoger is

   Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, zijn het eerste en tweede lid van overeenkomstige toepassing.
3. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de schoolleider deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 35 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 35 eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 33 Uitslag eindexamen havo en vwo in 2023

1. De kandidaat die eindexamen havo of vwo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
   a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
   b. - de havo-kandidaat voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A of wiskunde B als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor de andere vakken, genoemd in dit subonderdeel als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
      - de vwo-kandidaat voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor de andere vakken, genoemd in dit subonderdeel als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
   c. hij onverminderd onderdeel b:
      1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
      2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
      3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt, of
      4°. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt.
   d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
   e. Voor havo: hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald.
      Voor vwo: hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak (combinatiecijfer), voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald.
   Voor havo: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk.
   Voor vwo: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming (geldt niet voor gymnasiasten en leerlingen die Latijn/Grieks als examenvak volgen) en het profielwerkstuk.
   De schoolleider kan daaraan toevoegen:
   a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien de schoolleider daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur;
   b. algemene natuurwetenschappen;
   c. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien de schoolleider daartoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van artikel 11, eerste lid, onder c, artikel 12, eerste lid, onder c, of artikel 13, eerste lid, onder c, van het Eindexamenbesluit VO.
3. Indien de schoolleider toepassing geeft aan de tweede volzin van het tweede lid, wordt in het examenreglement vermeld welk onderdeel of welke onderdelen worden toegevoegd.
4. De schoolleider bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een vier of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

5. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de schoolleider deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 35 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 35 eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 34 Voorschriften cum laude in schooljaar 2022-2023

1. Op het diploma vwo van een kandidaat wordt ‘cum laude’ vermeld, indien hij
   a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:
      1°. de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en
      2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
   b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie <voldoende> heeft behaald voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 33.
2. Op het diploma havo van een kandidaat wordt ‘cum laude’ vermeld, indien hij
   a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:
      1°. de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en
      2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
   b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie <voldoende> heeft behaald voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 33.
3. Op het diploma vmbo theoretische leerweg of gemengde leerweg wordt ‘cum laude’ vermeld, indien hij
   a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van de eindcijfers voor:
      1°. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de twee algemene vakken in het profieldeel, en
      2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
   b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” heeft behaald voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 32.
4. Op het diploma vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg wordt ‘cum laude’ vermeld, indien hij
   a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 heeft behaald, berekend op basis van:
      1°. de eindcijfers voor de twee algemene vakken uit het profieldeel, en
      2°. het eindcijfer voor het profielvak en het combinatiecijfer van de beroepsgerichte keuzevakken.
   b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” heeft behaald voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 32.

Artikel 35 Herkansing centraal examen

1. Elke kandidaat heeft voor één vak van het eindexamen waarin hij reeds centraal examen heeft afgelegd, nadat ingevolge artikel 32, derde lid, of artikel 33, vijfde lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe. Indien het betreft het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo, bestaat dit recht eveneens voor het cspe, af te nemen door de schoolleider aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van een geheel cspe of van één of meerdere onderdelen daarvan.
2. De kandidaat stelt de schoolleider voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 31 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogte eenmaal uit.
7. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in één of meerdere vakken op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de schoolleider de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg. Deze mogelijkheid wordt niet als herkansing gezien.

Artikel 36 Diploma, cijferlijst en plusdocument

1. De schoolleider reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een cijferlijst uit. Hierop staan, voor zover van toepassing:
   a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen. Indien toepassing is gegeven aan de mogelijkheid één of meer vakken op een hoger niveau af te sluiten, wordt achter de desbetreffende vaknaam (uit dat niveau) tussen haakjes de leerweg (KB, GL of TL) of schoolsoort (havo of vwo) afgekort vermeld op de cijferlijst,
   b. voor havo en vwo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
   c. voor vmbo het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk,
   d. voor vmbo: de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief ckv.
      voor havo: de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding.
      voor vwo: de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding.
   e. volgens welke differentiatie als bedoeld in artikel 8, lid drie en vier, is geëxamineerd,
   f. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer (combinatiecijfer) bepaald op grond van artikel 33 tweede lid, en
   g. de uitslag van het eindexamen.
2. De schoolleider reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens, een diploma uit waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:
   a. indien het betreft het eindexamen havo of het eindexamen vwo:
      1°. de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
      2°. de vakken algemene natuurwetenschappen, maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, worden niet vermeld op de cijferlijst;
      3°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van het Eindexamenbesluit of artikel 10 van het Staatexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
      4°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
      5°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 14, achtste lid, van de wet, deel

uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;

6º. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;

b. indien het betreft het eindexamen vmbo:

1º. de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans, drama en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;

2°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van het Eindexamenbesluit VO of artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;

3°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 10, negende lid, van de wet, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;

4°. vakken waarvoor de kandidaat op grond van artikel 23, achtste lid, artikel 24, zevende lid, of artikel 25, zevende lid van het Eindexamenbesluit VO bij het eindexamen vmbo zijn vrijgesteld, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;

5°. vakken die op grond van artikel 22, achtste lid van het Eindexamenbesluit VO, zijn gekozen in aanvulling op de daar bedoelde voorgeschreven vakken, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;

6°. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

5. De schoolleider en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
6. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de schoolleider er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.
7. De schoolleider van een scholengemeenschap die in elk geval een school voor mavo omvat, reikt op verzoek van de kandidaat die met goed gevolg het examen vmbo in de gemengde leerweg aan die school heeft afgelegd en bovendien examen heeft afgelegd in een extra algemeen vak en met het meetellen van dat vak voldoet aan artikel 32 voor zover het betreft de uitslag van het eindexamen vmbo in de theoretische leerweg, het diploma vmbo in de theoretische leerweg uit.
8. Naast de cijferlijst en diploma kan de school de kandidaat een plusdocument meegeven waarin bijvoorbeeld de brede vorming van de leerling zichtbaar wordt gemaakt door het benoemen van de extracurriculaire activiteiten, het beschrijven van competenties, vaardigheden en bijzondere talenten.

Artikel 37 Certificaat

De schoolleider reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:

a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald
b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met "goed" of "voldoende".

Artikel 38 Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt. Gewaarmerkte kopieën worden op verzoek verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid, eerste volzin, bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt.

HOOFDSTUK VI OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 39 Afwijking wijze van examineren

1. De schoolleider kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de schoolleider de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in het Eindexamenbesluit VO wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
   a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog (neuroloog/psychiater) is opgesteld,
   b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
   c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. De schoolleider kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het Eindexamenbesluit VO, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogst zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
   a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
   b. het vak Nederlandse taal;
   c. enig andere vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen tot toestemming tot gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal en een woordenboek Nederlands naar zijn moedertaal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 40 Gegevensverstrekking

1. Na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt de schoolleider aan de minister van OCW en aan de inspectie een opgave waarop voor alle kandidaten voor zover van toepassing zijn vermeld:
   a. het profiel of de profielen dan wel de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
   b. de vakken waarin examen is afgelegd;
   c. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk betrekking heeft en de beoordeling en het thema van het profielwerkstuk;
   d. de cijfers van het centraal examen;
   e. de eindcijfers;
   f. de uitslag van het eindexamen.

   Dit geldt ook voor eindcijfers die in het voorlaatste leerjaar of direct daaraan voorgaande leerjaar zijn behaald.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een schoolleider die op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan de minister van OCW.

Artikel 41 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de schoolleider, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de schoolleider en de examensecretaris ondertekend exemplaar van de opgave, zoals bedoeld in artikel 40 wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De schoolleider draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het (digitale) archief van de school.
4. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij dit College.

Artikel 42 Afwijkende inrichting examen

Ten behoeve van experimenten met een andere inrichting van het eindexamen kan de Minister van OCW toestaan dat van het Eindexamenbesluit VO wordt afgeweken.

Artikel 43 Spreiding voltooiing eindexamen

1. De schoolleider kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. De schoolleider geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de schoolleider afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 35 eerste tot en met vierde lid is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt de schoolleider aan Onze Minister een opgave waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 40, onderdelen a tot en met f.
5. De schoolleider en de examensecretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 32 of artikel 33.

HOOFDSTUK VII SLOTBEPALINGEN

Artikel 44 Onvoorziene omstandigheden

In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de schoolleider.

Artikel 45 Inwerkingtreding examenreglement

Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 augustus 2022.